Verwijzingen werkboek

3-9 DECEMBER

SCHATTEN UIT GODS WOORD | HANDELINGEN 9-11
Graven naar geestelijke juweeltjes

***nwtsty* aantekening bij Han 10:6**

Simon, een leerlooier: Leerlooiers werkten met dierenhuiden en verwijderden de vacht en alle restanten van vlees en vet met een kalkoplossing. Daarna behandelden ze de huid met een krachtige looistof, zodat de huid tot leren artikelen verwerkt kon worden. Bij het looiproces kwam een heel onaangename geur vrij en er was veel water voor nodig, wat kan verklaren waarom Simon **aan de zee** woonde, waarschijnlijk aan de rand van Joppe. Volgens de wet van Mozes was iemand die met karkassen van dieren werkte ceremonieel onrein (Le 5:2; 11:39). Veel Joden keken dan ook neer op leerlooiers en zullen niet graag bij zo iemand gelogeerd hebben. De Talmoed zei later zelfs dat het beroep van leerlooier nog minderwaardiger was dan dat van iemand die mest verzamelde. Maar Petrus liet zich er niet door vooroordeel van weerhouden bij Simon te logeren. Petrus' ruimdenkendheid is interessant als we denken aan de toewijzing die hij hierna kreeg: naar het huis van een heiden gaan. Sommige geleerden denken dat het Griekse woord voor leerlooier (*burseus*) Simons bijnaam was.

10-16 DECEMBER

SCHATTEN UIT GODS WOORD | HANDELINGEN 12-14
Graven naar geestelijke juweeltjes

***nwtsty* aantekeningen bij Han 13:9**

Saulus, die ook Paulus wordt genoemd: Vanaf dit punt wordt Saulus Paulus genoemd. De apostel was van geboorte een Hebreeër met Romeinse burgerrechten (Han 22:27, 28; Fil 3:5). Waarschijnlijk heeft hij daarom van kleins af aan zowel de Hebreeuwse naam Saul(us) als de Romeinse naam Paulus gehad. Het was in die tijd bovendien niet ongebruikelijk dat Joden twee namen hadden, vooral wanneer ze niet in Israël woonden (Han 12:12; 13:1). Ook enkele familieleden van Paulus hadden Romeinse en Griekse namen (Rom 16:7, 21). Als 'apostel voor de heidenen' had Paulus de opdracht het goede nieuws aan niet-Joden bekend te maken (Ro 11:13). Blijkbaar besloot hij toen zijn Romeinse naam te gebruiken, misschien omdat hij het gevoel had dat die beter geaccepteerd zou worden (Han 9:15; Ga 2:7, 8). Er is wel geopperd dat hij die Romeinse naam aannam als eerbetoon aan Sergius Paulus. Maar dat lijkt onwaarschijnlijk, want hij bleef de naam Paulus ook gebruiken nadat hij Cyprus had verlaten. Anderen hebben gezegd dat Paulus het gebruik van zijn Hebreeuwse naam misschien vermeed omdat de Griekse uitspraak ervan veel leek op een Grieks woord met een negatieve gevoelswaarde. (Zie aantekening bij Han 7:58.)

Paulus: In de Griekse Geschriften wordt de naam *Paulos* (van het Latijnse *Paulus,* bet.: 'klein') 157 keer gebruikt voor de apostel Paulus en één keer voor Sergius Paulus, de proconsul van Cyprus (Han 13:7).

17-23 DECEMBER

SCHATTEN UIT GODS WOORD | HANDELINGEN 15, 16
Graven naar geestelijke juweeltjes

***nwtsty* aantekening bij Han 16:37**

we Romeinen zijn: Dat wil zeggen Romeinse burgers. Paulus was een Romeins burger en Silas blijkbaar ook. Volgens de Romeinse wet had een burger altijd recht op een eerlijk proces en mocht hij nooit zonder veroordeling in het openbaar gestraft worden. Een Romeins staatsburger had binnen het keizerrijk bepaalde rechten en privileges. Hij stond onder de Romeinse wet, en

niet onder de wet van andere steden in het rijk. Als hij ergens van beschuldigd werd, kon hij ermee instemmen volgens de lokale wetgeving berecht te worden, maar hij behield het recht om door een Romeinse rechtbank gehoord te worden. Als hij ter dood werd veroordeeld, had hij het recht om bij de keizer in beroep te gaan. Paulus predikte overal in het Romeinse Rijk. Hij maakte bij minstens drie voorvallen gebruik van zijn rechten als Romeins burger. De eerste keer was hier in Filippi, toen hij de magistraten erop wees dat ze zijn rechten geschonden hadden door hem te slaan. (Zie voor de andere twee voorvallen de aantekeningen bij Han 22:25 en 25:11.)

24-30 DECEMBER

SCHATTEN UIT GODS WOORD | HANDELINGEN 17, 18

'Volg bij het prediken en onderwijzen Paulus na'

***nwtsty* aantekeningen bij Han 17:2, 3**

redeneerde: Paulus deed meer dan hun gewoon het goede nieuws vertellen. Hij gaf uitleg en presenteerde bewijzen **aan de hand van de Schrift,** dat wil zeggen de geïnspireerde Hebreeuwse Geschriften. Hij deed meer dan uit de Schrift voorlezen; hij redeneerde aan de hand ervan en paste zijn redenatie aan zijn publiek aan. Het Griekse *dialegomai* is wel gedefinieerd als 'zich onderhouden met', 'een gesprek voeren', 'debatteren'. Het duidt op interactie met mensen. (Meer teksten waarin dit Griekse woord wordt gebruikt: Han 17:17; 18:4, 19; 19:8, 9; 20:7, 9.)

bewees door middel van verwijzingen: Het Griekse woord betekent letterlijk 'stellen (plaatsen) naast'. Dat kan erop duiden dat Paulus de Messiaanse profetieën in de Hebreeuwse Geschriften zorgvuldig vergeleek met de gebeurtenissen uit Jezus' leven en zo aantoonde hoe Jezus die profetieën had vervuld.

***nwtsty* aantekening bij Han 17:17**

het marktplein: Het marktplein van Athene (Grieks: *agora*) lag ten NW van de Acropolis en besloeg zo'n 5 ha. Het was veel meer dan een plaats waar gekocht en verkocht werd. Het was het economische, politieke en culturele hart van de stad. De Atheners kwamen er graag samen voor intellectuele discussies.

***nwtsty* aantekening bij Han 17:22, 23**

Aan een onbekende God: De Griekse woorden *Agnostoi theoi* maakten deel uit van een inscriptie op een altaar in Athene. De Atheners gaven uiting aan hun ontzag voor goden door veel tempels en altaren te bouwen. Ze maakten zelfs altaren voor abstracte godheden, zoals Roem, Bescheidenheid, Kracht, Overredingskunst en Medelijden. Misschien uit angst dat ze een god over het hoofd zouden zien die daarover beledigd zou kunnen zijn, wijdden ze een altaar 'aan een onbekende God'. Door middel van zo'n altaar erkenden ze het bestaan van een God die onbekend voor hen was. Paulus speelde handig in op de aanwezigheid van dit altaar om zijn publiek kennis te laten maken met de God — de ware God — die tot dat moment onbekend voor hen was.

Graven naar geestelijke juweeltjes

***nwtsty* aantekening bij Han 18:21**

als Jehovah het wil: Een uitdrukking die laat uitkomen dat we rekening moeten houden met Gods wil als we plannen maken of iets doen. Paulus hield dat principe goed in gedachte (1Kor 4:19; 16:7; Heb 6:3). De discipel Jakobus moedigde zijn lezers aan om te zeggen: 'Als Jehovah het wil, zullen we in leven zijn en dit of dat doen' (Jak 4:15). Zo'n uitspraak moet geen loze kreet zijn. Iemand die oprecht zegt 'als Jehovah het wil', moet proberen in overeenstemming met Jehovah's wil te handelen. Dat hoeft niet altijd hardop gezegd te worden, maar wordt vaak alleen in het hart geuit. (Zie aantekeningen bij Han 21:14, 1Kor 4:19, Jak 4:15 en App. C.)